

Política institucional de coneixement obert

Aprovada per Consell de Direcció el 12 d'abril de 2021

UOC

Universitat Oberta
de Catalunya

Índex

1. Principis	3
2. Objecte	4
3. Abast	5
4. Marc d'actuació	6
5. Assignació de rols i responsabilitats	9
6. Aprovació de la política	13
Annex 1. Definicions	13

1. Principis

Des de la convicció que el coneixement és clau per contribuir a resoldre els reptes globals als quals ens enfrontem com a societat i que la ciència i els seus resultats són un bé comú, la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) fa palès, amb aquesta política, el seu compromís amb el coneixement obert. Així, impulsa la difusió del coneixement generat a la Universitat visibilitzant-ne la qualitat docent i de recerca, i facilita la interconnexió del saber intern i extern, acadèmic i d'altres actors de la societat, promovent la cocreació de coneixement, especialment el de tipus interdisciplinari.

La UOC ha donat suport al principi d'accés obert des dels inicis, impulsant la difusió de les publicacions científiques mitjançant el seu repositori institucional, l'O2 Repositori UOC, i les revistes acadèmiques de la UOC, que es publiquen en obert. Per aquest motiu, la UOC va signar la Declaració de Berlín¹ el dia 2 de juny de 2006 i, el 2010, va aprovar la primera Política institucional d'accés obert de la UOC.² Aquell document queda substituït per aquesta Política institucional de coneixement obert, que té un enfocament global i integrador, ja que, més enllà de l'accés obert de publicacions acadèmiques, fa referència a qualsevol mena de coneixement generat a la Universitat.

Aquesta política s'emmarca en el Pla d'acció de coneixement obert de la UOC,³ l'estratègia institucional per posar en obert el coneixement que es genera dins la Universitat i contribuir a transferir-lo a la societat. Aquest pla està centrat en la idea general d'obrir la universitat, de cocrear i de compartir coneixement per esdevenir un node de coneixement obert i global que permeti contribuir amb decisió a resoldre els reptes globals identificats en l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

Aquesta política també és coherent amb el context, tant local com internacional. Més específicament, ho és amb l'informe preliminar de les recomanacions sobre open science de la UNESCO⁴ (CL/4333, 2020); les recomanacions de la Comissió Europea 2018/790, de 25 d'abril de 2018⁵ relatives a l'accés a la informació científica i la seva preservació; la Llei 14/2011 de la ciència, la tecnologia i la innovació, i el Reial decret 99/2011,⁶ pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat. També compleix el que es disposa en els programes europeus de recerca Horizon 2020 (2014-2020) i el nou Horizon Europe Framework (2021-2027),⁷ en la Comissió *Open Science* (COS) dels ministeris de Ciència i Innovació, i d'Universitats, per a l'elaboració d'una estratègia de ciència oberta a l'Estat espanyol; en el Pacte

¹ Declaració de Berlín <https://openaccess.mpg.de/Berlin-Declaration>, traducció al català <http://bid.ub.edu/15vela.htm>

² Política institucional d'accés obert de la UOC (2010) <http://hdl.handle.net/10609/4965>

³ Pla d'acció de coneixement obert (2019) <http://hdl.handle.net/10609/99666>

⁴ Preliminary report on the first draft of the Recommendations on Open Science, UNESCO <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374409.page=10>

⁵ Recomanacions de la Comissió Europea 2018/790, de 25 d'abril de 2018, relatives a l'accés a la informació científica i la seva preservació <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018H0790>

⁶ Reial decret 99/2011 <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2541>

⁷ Horizon Europe Framework https://ec.europa.eu/info/horizon-europe_en

Nacional per a la Societat del Coneixement (PN@SC)⁸ —amb l'objectiu d'implementar l'estratègia catalana de ciència oberta⁹—, així com en una sèrie d'acords de la Comissió Funcional de Ciència Oberta del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC).

En paral·lel, el marc proporcionat per aquesta política promou una recerca i una innovació responsables (RRI), que compleixin els estàndards de qualitat, integritat, transparència, accessibilitat i reutilització. Finalment, considera sistemes alternatius d'avaluació de la recerca, més enllà del factor d'impacte de les revistes, d'acord amb la signatura de la Declaració de San Francisco (DORA)¹⁰ per part de la UOC. En aquest sentit, hi ha un compromís ferm de la UOC amb la transformació de l'avaluació de la recerca cap a una avaluació més qualitativa que incorpori com a objectiu l'aprenentatge, la transformació constants i l'impacte social. Aquest canvi es refereix a tots els àmbits d'avaluació de la recerca: des dels resultats i projectes de recerca fins a la carrera investigadora, l'avaluació dels grups i centres de recerca i tota la UOC.

2. Objecte

La finalitat d'aquesta política és establir el marc institucional que permeti a la UOC compartir i transferir obertament el coneixement que genera com a resultat de la seva recerca, docència, innovació o gestió institucional en els diferents àmbits temàtics de la Universitat.

Aquesta política proveeix un acompanyament per a les accions següents:

- Assegurar la gestió correcta i la disponibilitat del coneixement de la Universitat, tenint en compte les especificitats de les diferents disciplines i les possibles casuístiques associades (polítiques editorials, acords de confidencialitat, clàusules de contractació, drets de propietat intel·lectual o industrial, etc.).
- Alinear-se amb les normatives que requereixen fer públics tots els resultats de recerca derivats de projectes de recerca amb finançament públic.
- Donar suport als principis de la ciència oberta (*open science*) mitjançant mètodes transparents, l'accés públic als resultats de la recerca i fent que les dades siguin FAIR (localitzables, accessibles, interoperables i reutilitzables).
- Seguir els principis ètics que regeixen les pràctiques de recerca i innovació, d'acord amb el marc legislatiu i les normes deontològiques bàsiques en la pràctica científica (com el Codi ètic de la Universitat Oberta de Catalunya)¹¹ assegurant-ne la governança i la qualitat, conforme també als principis RRI.

⁸ Pacte Nacional per a la Societat del Coneixement - PN@SC

<http://empresa.gencat.cat/ca/intern/pnsc>

⁹ Estratègia catalana de ciència oberta. Objectius i mesures

http://universitatsirecerca.gencat.cat/web/content/23_PNSC/document/annex_f_ciencia_oberta.pdf

¹⁰ Declaració de San Francisco (DORA) <https://sfdora.org/>

¹¹ Codi ètic de la UOC

https://www.uoc.edu/portal/_resources/CA/documents/recerca/kit_etica/Actualitzacio_2015/2_Codietic_UOC_2012-cat_CA.pdf

- Garantir que el personal investigador, el personal docent, el personal de gestió i la societat en general es beneficiïn del coneixement generat i transformat a la UOC, tot promovent-ne la visibilitat, el reconeixement i l'impacte.

Aquesta política té un horitzó i una vigència a llarg termini. No obstant això, i com a seguiment del Pla estratègic i del Pla d'acció de coneixement obert de la Universitat, aquesta política fixa també uns objectius fins a l'any 2030 que es concreten a continuació.

3. Abast

Aquesta política és aplicable a tota la **comunitat i xarxa universitària de la UOC** que genera i transforma coneixement durant les activitats de recerca, docència, innovació i gestió institucional.

Els resultats del **coneixement** a què fa referència aquesta política són els següents:

- Publicacions acadèmiques
 - Articles
 - Llibres, capítols o parts de llibres
- Tesis doctorals
- Dades de recerca
- Altres resultats de la recerca, com ara informes, lliurables i memòries de projectes; ponències i pòsters en congressos; publicacions divulgatives, etc.
- Recursos docents: recursos d'aprenentatge (RA), proves d'avaluació contínua (PAC), proves d'avaluació final (PAF), exàmens, proves de validació i de síntesi, guies d'estudi (GES), MOOC, seminaris web, etc.
- Publicacions d'aprenentatge, com els treballs finals de grau, de màster o pràcticums (TFG-TFM-Pràcticum)
- Documentació institucional

Tots aquests recursos de coneixement es tracten, de manera específica i individualment, en el punt «5. Assignació de rols i responsabilitats».

4. Marc d'actuació

Publicacions acadèmiques	
Què	<ul style="list-style-type: none"> Articles de revista, concretament la versió publicada (PDF de l'editorial / <i>version of register</i>, VOR), acceptada (<i>postprint / author accepted manuscript</i>) o enviada (edició preliminar o <i>preprint / manuscript</i>). <i>Proceeding papers</i>, revisions, <i>letters</i>. Capítols, parts de llibres i llibres.
Qui	Personal docent i investigador, ¹² i personal de gestió.
Objectiu 2030	Que totes les publicacions acadèmiques registrades al Portal de l'Investigador (GIR) es publiquin a l'O2 Repositori UOC amb llicència oberta, d'acord amb els condicionants legals de cada publicació. En el cas dels articles, s'ha de publicar al repositori institucional com a mínim una versió (preferentment l'acceptada per la política editorial).
Com	<ul style="list-style-type: none"> Per a consultes sobre les versions que es poden publicar en obert, s'ha de contactar amb el servei d'<u>assessorament sobre polítiques editorials</u>¹³ (Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge). Per a consultes relacionades amb l'arxivament de publicacions acadèmiques al repositori institucional, cal adreçar-se al servei <u>Publica a l'O2 Repositori UOC</u>¹⁴ (Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge).
Regulació	Segons els condicionants de cada política editorial (període d'embargament, versió permesa per publicar en obert, drets d'ús i explotació, etc.), amb el suport de l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.

Dades de recerca	
Què	Dades estructurades generades durant el procés de recerca acadèmica, habitualment tabulades, susceptibles de ser preservades de forma conjunta per motiu de la seva procedència.
Qui	Personal docent i investigador, i personal de gestió.
Objectiu 2030	Que totes les dades, i sempre que no siguin de caràcter personal i que estiguin anonimitzades o siguin dades agregades, es comparteixin amb llicència oberta i segueixin els criteris FAIR (per tal que puguin ser trobables, accessibles, interoperables i reutilitzables).

¹² «Personal docent i investigador»: personal que desenvolupa les funcions de docència i recerca a la Universitat. Els doctorands i doctorandes queden inclosos en aquest col·lectiu.

¹³ Servei d'assessorament sobre polítiques editorials

<http://biblioteca.uoc.edu/ca/serveis/assessorament-sobre-politiques-editorials>

¹⁴ Servei Publica a l'O2 Repositori UOC

<http://biblioteca.uoc.edu/ca/serveis/publica-al-repositori-institucional-o2>

Dades de recerca	
Com	Per a consultes sobre com s'han de gestionar i publicar dades de recerca, com es poden complir els principis FAIR i per sol·licitar assessorament en l'elaboració d'un pla de gestió de dades (<i>data management plan</i>), s'ha de contactar amb el servei de gestió de dades de recerca . ¹⁵
Regulació	D'acord amb el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, la guia de dades FAIR del programa Horizon 2020 (Guidelines on FAIR Data Management in Horizon 2020), ¹⁶ el Reglament general de protecció de dades (Llei 15/1999) ¹⁷ i el Codi ètic de la UOC . ¹⁸

Tesis doctorals	
Què	<ul style="list-style-type: none"> • Versió digital completa de la tesi doctoral aprovada (amb el contracte d'autorització de difusió corresponent o amb període d'embargament, per causes degudament justificades). • O, excepcionalment, la memòria pública (si conté aspectes subjectes a acords de confidencialitat o de protecció de propietat intel·lectual o industrial, d'acord amb el que preveu la legislació).
Qui	Doctorands i doctorandes de la UOC.
Objectiu 2030	Que les tesis doctorals defensades a la UOC estiguin disponibles, amb una llicència oberta, a l'O2 Repositori UOC i al repositori cooperatiu Tesis Doctorals en Xarxa (TDX), ¹⁹ sempre que no estiguin subjectes als condicionants especificats abans.
Com	Per a consultes sobre com s'ha de publicar la tesi doctoral en obert, s'ha de contactar amb el servei de publicació de tesis doctorals en obert . ²⁰

¹⁵ Servei de gestió de dades de recerca

<https://cataleg.research.uoc.edu/serveis/gestio-de-dades-de-recerca>

¹⁶ *Guidelines on FAIR Data Management in Horizon 2020*

https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

¹⁷ Llei 15/1999 <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1999-23750>

¹⁸ Codi ètic de la Universitat Oberta de Catalunya

https://research.uoc.edu/portal/resources/CA/documents/recerca/kit_etica/Actualitzacio_2015/2_Codi_etic_UOC_2012-cat_CA.pdf

¹⁹ Tesis Doctorals en Xarxa (TDX) <https://www.tdx.cat/>

²⁰ Servei de publicació de tesis doctorals en obert

<http://biblioteca.uoc.edu/ca/serveis/publicacio-de-tesis-doctorals-en-obert>

Tesis doctorals

Regulació	D'acord amb el Reial decret 99/2011, de 28 de gener, pel qual es regulen els ensenyaments oficials de doctorat , ²¹ el Reial decret 1791/2010, de 30 de desembre, pel qual s'aprova l'Estatut de l'estudiant universitari , i la Normativa acadèmica de doctorat a la UOC , ²² aprovada pel Consell de Direcció (2016).
-----------	---

Altres resultats de la recerca

Què	Informes, lliurables i memòries de projectes; ponències i pòsters en congressos; publicacions divulgatives, etc.
Qui	Personal docent i investigador, personal de gestió.
Objectiu 2030	Que tots els altres resultats de la recerca es comparteixin en obert, sempre que sigui possible i interessant.
Com	Per a consultes sobre quins altres resultats de la recerca es poden compartir en obert i com es pot vehicular, s'ha de contactar amb el servei <i>Publica a l'O2 Repositori UOC</i> .

Recursos d'aprenentatge

Què	Recursos d'aprenentatge, enunciats de les proves d'avaluació contínua (PAC), enunciats de les proves d'avaluació final (PAF), guies d'estudi (GES), MOOC, seminaris web, etc.
Qui	Personal docent i investigador, personal de gestió i personal docent col·laborador.
Objectiu 2030	Que s'augmenti substancialment els recursos d'aprenentatge de la UOC que es comparteixin en obert, sigui des de l'inici i per defecte (moment de contractació) sigui després de sis semestres, fent el canvi de llicència.
Com	Per a consultes sobre quin recurs d'aprenentatge es pot compartir en obert, s'ha de contactar amb el servei <i>Publica a l'O2 Repositori UOC</i> .
Regulació	En relació amb els recursos d'aprenentatge, sempre d'acord amb el període de vigència dels drets d'explotació de l'Acord de Consell de Govern (2013) (que és aplicable durant sis semestres) o el procediment i els criteris d'assignació de llicència oberta per defecte o a demanda del professorat (des de la creació del recurs d'aprenentatge).

²¹ Reial decret 99/2001 <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2541>

²² Normativa acadèmica de doctorat de la UOC

https://www.uoc.edu/portal/_resources/CA/documents/seu-electronica/Normativa_acadexmica_estudis_doctorat_UOC.pdf

Publicacions de l'estudiantat	
Què	Treballs finals de grau, de màster o pràctics (TFG-TFM-Pràcticum).
Qui	Col·lectiu d'estudiants.
Objectiu 2030	Que els treballs finals amb nota igual o superior a 8 (sobre 10) es comparteixin a l'O2 Repositori UOC, amb una llicència oberta, sempre que així ho desitgi l'autor/a. Se n'exceptuen els treballs afectats per algun acord de confidencialitat amb tercers o que vulnerin els drets de propietat intel·lectual i industrial de tercers.
Com	Per a consultes sobre com s'ha de publicar (el dipòsit l'ha de fer el mateix autor o autora) el treball final en obert, s'ha de contactar amb el servei <i>Publica a l'O2 Repositori UOC</i> .
Regulació	D'acord amb les <u>Directrius per a la publicació de treballs finals al repositori institucional O2²³</u> i la <u>Guia per a dipositar TFG-TFM-Pràcticum a l'O2²⁴</u> aprovades per la Comissió de Programes (2019).

Documentació institucional	
Què	Materials institucionals, amb independència de quin sigui el suport, sempre que no estiguin sotmesos a cap limitació (exemples: memòries, discursos, vídeos institucionals, plans estratègics i plans d'acció, etc.).
Qui	Tota la comunitat universitària UOC.
Objectiu 2030	Que els documents institucionals que siguin d'interès estiguin disponibles en obert.
Com	Per a consultes sobre com s'ha de compartir en obert una còpia dels materials institucionals, s'ha de contactar amb el servei <i>Publica a l'O2 Repositori UOC</i> .

5. Assignació de rols i responsabilitats

Responsabilitats de la UOC

La institució ha d'assegurar que el personal docent i investigador rebi la formació i les instruccions necessàries per dur a terme la docència i la recerca d'acord amb aquesta Política institucional de coneixement obert, per tal que siguin plenament conscients de les seves responsabilitats.

²³ Directrius per a la publicació de treballs finals <http://hdl.handle.net/10609/57724>

²⁴ Guia per a dipositar TFG-TFM-Pràcticum a l'O2 <http://hdl.handle.net/10609/84025>

Per fer possible el bon funcionament de la recollida i la compartició oberta del coneixement, cadascuna de les àrees de la Universitat es compromet a:

1. **Oferir un sistema** d'infraestructura, l'**O2 Repositori UOC**, que permeti gestionar, preservar i mantenir l'accés permanent al coneixement dipositat per la seva comunitat, assegurant la qualitat de les dades i de les metadades i respectant els drets de propietat intel·lectual de les autores i els autors, i a la vegada dotant el repositori del manteniment evolutiu de la infraestructura tecnològica. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge i l'Àrea de Tecnologia.
2. **Incrementar la visibilitat, l'accés i la interoperabilitat del coneixement** compartit a l'O2 Repositori UOC: a) gestionant-ne la incorporació a cercadors acadèmics, portals, directoris i recollidors i b) seguint les normatives i els criteris internacionals per a repositoris d'accés obert i els protocols estàndards d'intercanvi de metadades. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.
3. **Assegurar el dipòsit i la preservació institucional d'una còpia** de cada recurs de coneixement, en un dels formats acceptats i segons s'estableix en la Política de preservació digital de l'O2 Repositori UOC.²⁵ Aquesta responsabilitat recau en totes les àrees i estudis.
4. **Prioritzar la via verda** o autoarxivament (dipòsit en repositoris institucionals o temàtics). Aquesta responsabilitat recau en la Vicegerència de Recerca i Innovació.
5. **Establir procediments adequats** per facilitar el dipòsit de documents a l'O2 Repositori UOC als membres de la comunitat UOC, assessorant i donant el suport tècnic que calgui. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.
6. Garantir la **interoperabilitat** entre el Portal de l'Investigador (GIR) i l'O2 Repositori UOC. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge i en l'Àrea de Recerca i Innovació.
7. Donar suport al personal investigador en la **gestió de dades de recerca**, pel que fa a la preparació de propostes i el seguiment d'aquestes propostes, als aspectes tecnològics, a la redacció del pla de gestió de dades (*data management plan*), a la publicació, la difusió, la reutilització, la custòdia i la preservació de les dades. Sempre s'han d'assegurar els principis FAIR i s'ha d'actuar d'acord amb la legislació i el codi ètic vigent, i els requeriments de les institucions financeres. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge, l'Àrea de Recerca i Innovació, l'Assessoria Jurídica i l'Àrea de Tecnologia.
8. Proveir-se de personal especialista per **garantir la màxima qualitat del servei d'assessorament en dades FAIR**. Aquesta responsabilitat recau en la Vicegerència de Recerca i Innovació.
9. **Facilitar la creació de RA amb llicència oberta**, donant suport a les autores i els autors compromesos a contribuir d'aquesta manera al coneixement global. Aquesta responsabilitat recau en la Vicegerència de Docència.
10. Establir un procediment per **publicar els RA des de l'inici i per defecte amb llicència oberta** i poder-los compartir com a recursos docents de coneixement. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.
11. Donar suport a les **revistes acadèmiques** impulsades pels estudis o centres de recerca

²⁵ Política de preservació digital de l'O2 Repositori UOC <http://hdl.handle.net/10609/128486>

de la UOC assegurant que segueixin el **model d'accés obert** i que continuïn dins els paràmetres de qualitat, rigorositat científica i internacionalització. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.

12. **Negociar amb les editorials** per millorar les condicions i els costos vinculats a la publicació en revistes obertes mitjançant els consorcis, les xarxes i les associacions a les quals pertany la Universitat. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge.
13. **Formar, sensibilitzar i orientar** el personal docent i investigador sobre l'accés obert i la ciència oberta. Aquesta responsabilitat recau en l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge, l'Àrea de Recerca i Innovació i l'Àrea de Persones.
14. **Incloure als processos d'avaluació interns i a qualsevol acció o política institucional els principis del coneixement obert** d'acord amb la signatura de la Declaració de San Francisco (DORA). Aquesta responsabilitat recau en la Vicegerència de Recerca i Innovació.
15. Adequar els criteris de les **convocatòries i els ajuts interns** de la UOC als principis i les regulacions d'aquesta política, per tal de garantir-ne la coherència i la transparència. Aquesta responsabilitat recau en la Vicegerència de Recerca i Innovació.
16. **Establir indicadors** per tal de fer el **seguiment d'assoliment** de la política. Aquesta responsabilitat recau en el Vicerectorat de Globalització i Cooperació i el Vicerectorat de Recerca i Planificació Estratègica.
17. Conèixer i complir el contingut de la política, i vetllar per aplicar-la a la UOC d'una manera adequada. Aquesta responsabilitat recau en totes les àrees i estudis.

Responsabilitats dels membres de la comunitat

Els membres de la comunitat UOC tenen una sèrie de responsabilitats per compartir el coneixement generat dins les seves tasques de docència, aprenentatge, recerca o gestió, cadascú des del propi rol i casuística que el relacionen amb la Universitat. A continuació, es detallen les responsabilitats de cada actor clau del coneixement obert:

Personal docent i investigador

El personal docent i investigador té el deure ètic de comunicar els resultats de la recerca a la societat, com a part de la seva tasca. El procediment ha de ser tan obert com sigui possible i tan tancat com sigui necessari.

Respecte a les publicacions acadèmiques, el personal docent i investigador és responsable dels aspectes següents:

1. Retenir, sempre que sigui possible, els drets d'explotació dels articles publicats, utilitzant revistes que permetin l'autoarxivament d'alguna versió del seu treball.
2. Fer que el procés de publicació sigui tan obert com sigui possible, preferiblement en revistes d'accés obert i també amb el dipòsit en repositoris.

3. Fer que el procés de comunicació sigui tan obert i transparent com sigui possible, per tal de donar a conèixer l'impacte de la recerca en diferents plataformes digitals i canals de comunicació.
4. Dipositar a l'O2 Repositori UOC qualsevol publicació acadèmica (articles, capítols de llibres, llibres, comunicacions a congressos, etc.) que hagi estat finançada, totalment o parcialment, amb fons públics.
5. Difondre, distribuir i reutilitzar les seves publicacions acadèmiques atorgant llicències obertes estàndard com les llicències Creative Commons, que compleixen l'objectiu de maximitzar l'aprofitament de la recerca.

Respecte a les dades de recerca, el personal docent i investigador és responsable dels aspectes següents:

6. Publicar en obert les dades de recerca derivades de projectes de recerca.
7. Garantir que les dades obtingudes en l'activitat de recerca segueixin els principis FAIR per tal que siguin trobables, accessibles, interoperables i reutilitzables.
8. Elaborar un pla de gestió de dades (PGD o *data management plan*, DMP) en què s'especifiqui com es gestionaran les dades, seguint els requeriments de les entitats finançadores.
9. Gestionar les dades d'acord amb les millors pràctiques, els codis ètics, la normativa i la legislació aplicables.
10. Conservar les dades i emmagatzemar-les de manera clara i precisa per permetre l'avaluació de resultats, la recuperació dels procediments i la reproducció de la recerca.

Respecte als recursos docents, el personal docent és responsable dels aspectes següents:

11. Generar i difondre recursos docents en obert mitjançant l'atorgament de llicències obertes estàndard com les llicències Creative Commons, sempre que sigui possible establir aquesta condició en el moment de contractar l'autoria o tan bon punt la llicència de publicació ho permeti.
12. Reutilitzar altres recursos oberts generats en la docència o la recerca amb finalitat educativa i en el context de les aules, assegurant que es respecten els drets de propietat intel·lectual.

Doctorandes i doctorands

13. Els doctorands i doctorandes que publiquin el text complet de la seva tesi doctoral amb una llicència oberta, després de la defensa i l'aprovació, són responsables dels aspectes següents: Facilitar-la a l'Àrea de Biblioteca i Recursos d'Aprenentatge per tal que la dipositi a l'O2 Repositori UOC i al repositori cooperatiu Tesis Doctorals en Xarxa (TDX). El text complet es pot dipositar en modalitat d'accés obert embargat per un temps determinat si ho requereix l'existència de convenis de confidencialitat amb empreses o la possibilitat de generació de patents a partir del contingut de la tesi.
14. Difondre, distribuir i reutilitzar la seva recerca atorgant llicències obertes, les quals tenen

l'objectiu de maximitzar l'aprofitament de la recerca.

15. Incloure la gestió de dades de recerca com a pràctica des de la fase inicial de la seva carrera investigadora.

Col·lectiu d'estudiants

16. Els estudiants que volen publicar el text complet dels treballs finals de grau o màster, sempre que hagin obtingut una qualificació igual a 8 o superior, són responsables de publicar-lo seguint els criteris establerts per cada programa, amb una llicència oberta i mitjançant l'autoarxivament. Se n'exceptuen els treballs afectats per algun acord de confidencialitat amb tercers o que vulnerin els drets de propietat intel·lectual i industrial de tercers.

Personal de gestió

17. El personal de gestió és responsable de publicar en obert la documentació institucional generada per la seva activitat professional a la UOC, com ara presentacions a congressos, memòries institucionals, etc.

6. Aprovació de la política

L'aprovació d'aquesta Política institucional de coneixement obert s'ha dut a terme de conformitat amb el que preveu la Política de rols i responsabilitats en l'aprovació de la normativa interna de la UOC.

L'organisme responsable de l'aplicació i la revisió d'aquesta política és el Consell de Direcció, que ha aprovat aquesta política en data 12 d'abril de 2021 i que és responsable de supervisar-la constantment per assegurar que es compleixen els dictàmens previstos.

A més, el text d'aquesta política s'ha de revisar cada quatre anys o, si escau, quan es produeixin canvis rellevants en la legislació o les orientacions nacionals i internacionals pertinents. També s'han de generar protocols per seguir i mesurar els objectius.

La finalitat d'aquesta revisió és proporcionar garanties de la vigència, la continuïtat i el compliment d'aquesta política.

Annex 1. Definicions

- **APC:** taxa de publicació que es cobra als autors o autores per publicar una obra d'accés obert en una revista d'accés obert o bé en una revista híbrida.
- **Avaluació experta en obert:** qualsevol mecanisme de revisió acadèmica que cedeixi les identitats dels autors i avaluadors en qualsevol moment del procés d'avaluació d'experts o de la publicació.
- **Ciència oberta:** pràctica de la ciència en la qual altres persones poden col·laborar i contribuir, en què els resultats i els processos de la recerca estan disponibles i es poden reutilitzar, redistribuir i reproduir lliurement.
- **Codi obert (*open source*):** programari que es publica amb una llicència de codi obert o bé forma part del domini públic, a més de desenvolupar-se de manera col·laborativa.
- **Creative Commons:** sistema de llicències obertes que permet compartir, reutilitzar i combinar els recursos de coneixement, alhora que garanteix que els creadors conservin els drets d'autor.
- **Dades FAIR:** dades de recerca que compleixen els principis FAIR: localitzables, accessibles, interoperables i reutilitzables.
- **Declaració de San Francisco, DORA:** per la sigla en anglès de Declaration on Research Assessment, declaració que reconeix la necessitat de millorar la manera en què s'avaluen els resultats de la recerca acadèmica i demana un ús responsable de les mètriques.
- **DOAJ:** directori en línia seleccionat per la comunitat que indexa i proporciona accés a revistes d'alta qualitat, d'accés obert i avaluades per experts.
- **Documentació institucional:** documentació generada en el marc de l'activitat regular de la Universitat (memòries, plans d'acció, plans estratègics, etc.) i de l'activitat pública (discursos, vídeos, etc.).
- **Embargament:** període, imposat per les editorials, durant el qual no es pot publicar en obert. Els repositoris permeten restringir l'accés al document embargat fins a la data en què acaba l'embargament.
- **European Open Science Cloud:** iniciativa de la Comissió Europea amb l'objectiu de desenvolupar una infraestructura que proporcionï a les persones usuàries serveis que promoguin pràctiques de ciència oberta.
- **Llicència oberta:** llicència d'ús, de caràcter gratuït, mitjançant la qual l'autor o autora, titular dels drets d'explotació, autoritza el públic en general perquè pugui fer ús de la seva obra sense haver de demanar-li el permís, sempre que en l'ús que se'n faci es respectin unes condicions determinades (termes de la llicència).
- **Node de coneixement obert:** aquell que permet projectar el coneixement de dins cap enfora i que, alhora, incorpora les contribucions externes per enriquir-se, obrir-se cap a la societat i contribuir a la resolució dels reptes globals identificats en l'Agenda 2030.
- **Obert:** que permet el pas. En comunicació directa amb l'exterior. Accessible, utilitzable, lliure.
- **Open educational resources (OER):** recursos per a l'ensenyament, l'aprenentatge o la recerca que es troben en domini públic o que han estat publicats amb una llicència oberta que permet que se'n faci un ús lliure.

- **Open scholarship:** pràctica d'aplicació de principis d'obertura a tota la recerca i l'entorn acadèmic. Significa compartir els resultats de la recerca tan aviat com sigui possible d'una manera que permeti que altres persones puguin accedir-hi i reutilitzar-los.
- **Personal docent i investigador (PDI):** personal que desenvolupa les funcions de docència i recerca a la Universitat. Els doctorands i doctorandes queden inclosos en aquest col·lectiu.
- **Recerca compromesa amb la comunitat:** procés de col·laboració amb grups de persones afiliades per proximitat geogràfica, interessos especials o situacions similars pel que fa a qüestions que afecten el seu benestar.
- **Recurs d'aprenentatge:** recurs produït per la UOC o propietat de tercers que la UOC posa a disposició del col·lectiu d'estudiants per mitjà de les aules per seguir la docència.
- **Revista d'accés obert:** revista que proporciona accés en línia gratuït i sense restriccions als resultats (*outputs*) de les recerques finançades amb fons públics, de manera que es pugui utilitzar la literatura de recerca sense restriccions de llicència.
- **Revista d'accés obert híbrida:** revista que conté una barreja d'articles d'accés obert i d'accés tancat. Només tenen accés obert els articles individuals per als quals els autors paguen una taxa de publicació.
- **Ruta daurada:** via per publicar en obert compartint el coneixement mitjançant una revista d'accés obert (revisada per experts) gratuïta per als lectors, però que pot comportar una despesa per als autors o la institució.
- **Ruta diamant:** via per publicar en obert que proporciona accés obert al coneixement per mitjà de les llicències Creative Commons sense cap mena de cost per als autors. Combina la revisió d'experts amb la gratuïtat.
- **Ruta verda:** via per publicar en obert posant el coneixement a disposició del públic mitjançant un repositori digital que assegura la gratuïtat del coneixement.